

med Nødvendighed maa tage et Hensyn til de Begivenheder, som i den indre historiske Udvikling hos os ere gaaede forud. Jeg erkjender derfor, at man af Hensyn til disse Begivenheder udtagesvis kan være berettiget paa Sagens nuværende Trin mindre at fæste Diet paa det, som i og for sig vilde være det Ønskelige, og mere at tage Hensyn til en Sammenligning mellem den Stikkelse, hvori Finantslovsforslaget maa ventes at ville udgaa i Dag her fra Thinget, og den Stikkelse, som det for nylig fik ved 2den Behandling her i Salen, og med den Stikkelse, det Lovforslag havde i Fjor, da det ved eneste og sidste Behandling forlod Folkethinget. Med denne Sammenligning som Grundlag for Bedømmelsen maa jeg erkjende, at Finantslovsforslaget i den Stikkelse, jeg antager, det faar, — idet jeg gaar ud fra Forudsætningen om, at alle Udvalgets Flertals Forslag ville blive vedtagne, og at kun disse vedtages, — vil være et Fremfærdigt. For mig vil det dog kun være et Fremfærdigt af Betydning, dersom det ikke bliver et enkelt og eneste Skridt, men det første af en større Række Skridt henad en Vej, hvorved vi komme ind i sunde og naturlige Forhold, hvor Sagerne behandles for Sagernes egen Skyld, og hvor Forsvarsspørgsmaalet og alle andre store Reformer derfor kunne forventes at bringes til en snarlig og forstandig Løsning. Det er af Hensyn til denne Erkjendelse og af Hensyn til denne Forventning, — men ogsaa kun af dette Hensyn, — at jeg har troet at kunne nøjes med denne korte Redegørelse, og at jeg skal være villig til ved den Afstemning, som snart forestaar, foreløbigt at indordne mig i Overensstemmelse med det Standpunkt, som Udvalgets Flertal har indtaget lige overfor de militære Bevilningspørgsmaal.

Der er imidlertid en anden Betragtning, som jeg ønsker at gjøre gjældende ved denne Leilighed, en Betragtning, som nærmest vil være henvendt til den høie Regjering, ikke til en enkelt Minister, men til Regjeringen som Helhed. Men jeg skynder mig dog strax at tilføje, at jeg i Følge de Betragtningers Natur, som jeg agter at anstille, ingenlunde attraar eller venter noget Tilsvær hverken fra nogen enkelt Minister eller fra den høie Regjering som Helhed; dens Opmærksomhed for hvad jeg siger, vil være mig tilstrækkelig, dens Tavsshed vil jeg tilfulde kunne forstaa. Medens det Finantslovsforslag, som nu er under Behandling, har taget et saa stærkt Hensyn til de abnorme Tilstande, under hvilke vi indadtil saalænge have befundet os, findes der ikke paa noget Punkt af denne noget som helst synligt Spor af Hensyn til de lige saa abnorme Tilstande, der samtidig have fundet Sted udadtil. Jeg ser ikke, at der enten fra Regjeringens eller fra Finantsudvalgets Side har været taget noget som helst Hensyn til det paafaldende Særtryk, at vi i Aar have oplevet for fjerde Gang efter 1864, at Europas Landfort

er blevet forandret derved, at store Landterritorier, store Folkemasser ved Krigsbegivenhedernes Gang ere bleune førte bort fra den Stats Omraade, hvortil de hidtil have hørt. Jeg finder det nu fuldstændig rigtigt, at der ikke ved Finantslovens Behandling er taget noget som helst Hensyn af denne Art; jeg finder det fuldstændig rigtigt, at den høie Regjering og Finantsudvalget ved Behandlingen af denne Lov have holdt sig i fuld Overensstemmelse med de Ord, den høitæredede Udenrigsminister for nogen Tid siden udtalte her i Salen om, „at alle Regjeringens Bestræbelser ville gaa ud paa, at det maa lykkes os at holde os uden for de de store europæiske Bevægelses Maelstrøm.“ Jeg talter den høitæredede Udenrigsminister for den klare og aabne Udtalelse, han den Gang gav. Jeg tilføjer det stor Betydning, at han saaledes har benyttet en Leilighed til officielt overfor Indland og Udland at kundgjøre Regjeringens politiske Program udadtil, thi ikke alene den høie Regjering er bleven bunden til dette Program ved Udenrigsministerens nævnte Udtalelse, men enhver kommende Regjering er samtidig tillige bleven bunden til det samme Program ved den enstemmige Tilslutning, denne Udenrigsministerens Udtalelse har fundet saavel i dette Thing som hos Befolkningen i Almindelighed. Men hvor stærkt end Regjering og Rigsdag og Folk ere bundne til at forene deres Bestræbelser mod det fælles Maaal, at Landet fremdeles maa bevare den Lykke at blive holdt udenfor de store Begivenheders Maelstrøm, saa kan og bør vi dog ikke derfor skjule for os selv, at Begivenhedernes Magt kan blive stærkere end vore Bestræbelser, saa at vi imod vor Interesse, imod vort Ønske og imod vor Villie kunne blive førte nødtvungne ind i Maelstrømmen. Der er Ingen af os her i Salen, som kan have nogenomhelst begrundet Mening om, hvorvidt den Fred, som er sluttet foran Konstantinopels Mure, nærmest er at betragte som en Begyndelse til Enden paa de store Forviklinger i Europa, eller om den, ligesom for kort Tid siden Freden mellem Tyrkiet og Serbien, snarere kun er Enden paa Begyndelsen, hvis Forsættelse vil føre til en Kamp mellem Stormagt og Stormagt, der vil vise os Billedet af fremmed Flaadestyrke i vore egne Farvande, tæt uden for vor Dør. Her i denne Sal, at hengive sig til Gisninger derover eller at diskutere om de Fremtidsbegivenheder, hvis Udvikling ikke ligger i vor Haand, det vilde kun være at støbe politiske Rander uden noget som helst Bærd; jeg for min Person skal selvsjælgelig ikke forsøge herpaa og endnu mindre opfordre Andre dertil. Men Et turde dog være vist, og det er, at Muligheden for, at der i en nærmere Fremtid kan indtræde Begivenheder af den Art, som jeg før sigtede til, virkelig er til Stede; og lige saa vist er det, at dersom denne Mulighed maatte blive til Virkelighed paa en saadan Maade, at der der-